กฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

กฎบัตรนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง มีความเข้าใจโดยสรุปเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบเขต อำนาจหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

กฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงฉบับนี้ ได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2562 และแนวทางปฏิบัติ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการธนาคารในการประชุมครั้งที่ 2/2567 วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 ได้อนุมัติให้ถือใช้กฎบัตรฉบับนี้ และให้ยกเลิกกฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ธ.ก.ส. ฉบับลงวันที่ 3 เมษายน 2566 โดยให้ใช้กฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ฉบับนี้แทน

1. หลักการและเหตุผล

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสถาบันการเงินที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงเช่นเดียวกับสถาบันการเงินโดยทั่วไป ธนาคารจึงต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและธรรมาภิบาลที่ดี รวมทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มมูลค่าในกิจการให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ธนาคารจึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในตลอดจนกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

2. วัตถุประสงค์

กฎบัตรคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานได้ทราบถึงเหตุผลการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง องค์ประกอบ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงจะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่คณะกรรมการธนาคารในการดูแลระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายใน ให้มีประสิทธิผล มีความเพียงพอที่จะควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติให้คณะกรรมการธนาคารได้ทราบอย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบ

3.1 คณะกรรมการธนาคารแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ประกอบด้วย

3.1.1 ประธานกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการธนาคาร โดยต้องเป็นกรรมการอิสระหรือเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

3.1.2 กรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการธนาคาร จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน

3.2 ผู้อำนวยการฝ่ายหรือผู้อำนวยการสำนักที่ดูแลงานด้านกำกับความเสี่ยง เป็นเลขานุการ

3.3 กรรมการตามข้อ 3.1 อย่างน้อยกึ่งหนึ่งต้องเป็นกรรมการอิสระหรือเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร หรือที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่เสมือนกรรมการ

3.4 กรรมการตามข้อ 3.1 อย่างน้อย 1 คน จะต้องมีความรู้ ความชำนาญ และความเข้าใจด้านความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสถาบันการเงิน

4. คุณสมบัติ

กรรมการต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน รวมทั้งมีความรู้ ความชำนาญ และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงโดยรวม

5. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

5.1 ประธานกรรมการและกรรมการกำกับความเสี่ยง มีวาระการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการธนาคาร

5.2 ประธานกรรมการและกรรมการกำกับความเสี่ยง พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

5.2.1 ขาดคุณสมบัติของกรรมการกำกับความเสี่ยง

5.2.2 ตาย

5.2.3 ลาออก

5.2.4 คณะกรรมการธนาคารมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

5.2.5 พ้นสภาพจากการเป็นกรรมการธนาคารหรือผู้บริหารระดับสูงของธนาคาร

5.2.6 ครบวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการธนาคาร

5.3 เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการกำกับความเสี่ยง พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้คณะกรรมการธนาคารแต่งตั้งกรรมการธนาคารที่มีคุณสมบัติครบถ้วน เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการกำกับความเสี่ยงแทน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนี้ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของกรรมการธนาคารซึ่งตนแทน

6. หน้าที่และความรับผิดชอบ

6.1 ให้คำแนะนำคณะกรรมการธนาคาร เกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงของธนาคาร

6.2 ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูง รวมถึงหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

6.3 ทบทวน สอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ อย่างน้อยปีละครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับคณะกรรมการตรวจสอบ ธ.ก.ส. เพื่อประเมินนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของธนาคารให้ครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภทรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่

6.4 กำกับและติดตามสถานะความเสี่ยง ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ระบบงานสำคัญด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและรายงานต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อทราบ อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส หากไม่สามารถจัดประชุมได้ หรือหากมีความจำเป็นเร่งด่วนให้เสนอกรรมการกำกับความเสี่ยง (รายคน) เพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ และนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณา

6.5 ดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง การสื่อสารนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพดานความเสี่ยง และข้อกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้พนักงานทุกคนในองค์กรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและหน้าที่ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเสี่ยง

6.6 ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดนโยบายและกระบวนการดำเนินธุรกิจ ซึ่งรวมถึงกระบวนการกำหนดราคาภายในที่สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

6.7 มอบหมายและดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดเพดานความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมทั้งสื่อสารให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบและเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และเพดานความเสี่ยงที่กำหนด

6.8 มอบหมายและดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดนโยบายในรายละเอียดกระบวนการและระบบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมและความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางหรือวิธีปฏิบัติในการระบุ ประเมิน ติดตาม ควบคุม และรายงานความเสี่ยง รวมถึงระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถรองรับการบริหารจัดการและการรายงานความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ โดยต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านปฏิบัติการ ด้านสภาพคล่อง ด้านชื่อเสียง ด้านกลยุทธ์ และด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมทั้งการใช้แบบจำลองในการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และมีการประเมินและทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองอย่างเป็นอิสระเป็นประจำ

6.9 ดูแลและเสนอให้หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการติดตาม กำกับ ควบคุมการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ กระบวนการและวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง โดยสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานต้องมีลักษณะที่มีการถ่วงดุลอำนาจและแยกเป็นอิสระระหว่างหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงกับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

6.10 มีความเห็นหรือมีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

6.11 ดูแลให้ธนาคารมีเงินกองทุนและสภาพคล่องที่มั่นคงและเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินธุรกิจ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

6.12 พิจารณา ติดตาม และทบทวนการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของธนาคาร

6.13 พิจารณากลั่นกรองนโยบายบูรณาการการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ก่อนเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ

6.14 ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลและกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อกำกับและติดตามการบูรณาการ การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

6.15 กรณีที่การดำเนินงานในเรื่องใดของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง มีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เสนอต่อคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาให้มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง โดยการว่าจ้างให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของธนาคาร ทั้งนี้ ให้นำคุณสมบัติตามข้อ 4 มาใช้บังคับแก่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องโดยอนุโลม

6.16 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคาร

7. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์

กรรมการกำกับความเสี่ยง ต้องไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของธนาคารและลูกค้าของธนาคาร การกำหนดนโยบายต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของธนาคารและลูกค้าธนาคารเป็นสำคัญ และต้องไม่ยอมให้เหตุผลในส่วนของตนเองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่เบี่ยงเบนไปจากหลักการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

7.1 สอดส่องดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างกรรมการกับธนาคาร รวมทั้งดูแลการใช้ทรัพย์สินของธนาคารให้เป็นไปโดยถูกต้อง และมุ่งประโยชน์ของธนาคารเป็นหลัก

7.2 ปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของธนาคาร ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

7.3 ไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเองไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาผลประโยชน์จากธนาคาร เพื่อตนเองหรือผู้อื่น

7.4 รักษาความลับของลูกค้าและธนาคาร รวมถึงไม่นำความลับไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

7.5 ไม่ยอมให้ประโยชน์ส่วนตัวหรือประโยชน์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับตนเองขัดแย้งกับประโยชน์ของธนาคาร

7.6 ต้องเปิดเผยต่อคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ซึ่งตนเองมีในองค์กรใดหรือธุรกรรมใดที่จะขัดกับผลประโยชน์ของธนาคาร และไม่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่ตนเองมีผลประโยชน์อยู่ด้วย

7.7 ห้ามกรรมการกำกับความเสี่ยง หรือคู่สมรสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดหา และจัดจ้างของธนาคาร

8. การประชุมและระเบียบวาระการประชุม

8.1 คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

8.2 ในการประชุมคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะครบองค์ประชุม

8.3 ในระหว่างการแต่งตั้งกรรมการธนาคารมาทดแทนตำแหน่งประธานกรรมการ หรือกรรมการที่ว่างลง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด สามารถดำเนินการประชุมและปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงได้ โดยให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

8.4 ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

8.5 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก โดยกรรมการคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

8.6 ประธานกรรมการหรือกรรมการกำกับความเสี่ยง ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่มีการลงมติไม่มีสิทธิออกเสียง และจะต้องไม่อยู่ที่ประชุมเมื่อมีการพิจารณาวาระที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสีย

8.7 ในการประชุมให้เชิญผู้เกี่ยวข้องหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

8.8 จัดทำระเบียบวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร และจัดส่งระเบียบวาระการประชุมพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงล่วงหน้า ก่อนการประชุมไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ

9. ค่าตอบแทน

ค่าเบี้ยประชุมจ่ายตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนด

10. การรายงาน

ให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

10.1 จัดทำรายงานสถานะความเสี่ยง และประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง นำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อรับทราบอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

10.2 จัดทำรายงานสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยงต่อคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนด

10.3 จัดทำรายงานแสดงต่อผู้ถือหุ้นในรายงานกิจการประจำปีของธนาคาร

11. การทบทวนกฎบัตร

คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง จะสอบทานและทบทวนความเหมาะสมของกฎบัตรเป็นประจำทุกปี และหากมีการปรับปรุงแก้ไขจะนำเสนอคณะกรรมการธนาคารเพื่อพิจารณาอนุมัติ

12. หลักเกณฑ์อื่น ๆ

กรณีอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดในกฎบัตรฉบับนี้ ให้คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาและนำแนวปฏิบัติที่กำหนดตามมาตรฐานและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในทั่วไปมาประยุกต์ใช้

ให้ไว้ ณ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2567
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการ